МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

Кваліфікаційна робота бакалавра

на тему «Професійні реалії підготовки телевізійних матеріалів про війну»

Виконала: студентка 4 курсу, групи 6.0610-2ж
спеціальності 061 журналістика
освітньої програми «Журналістика»
Гарбузова С. О.
Керівник: к. соц. ком., доц. *Рогова Т. А.*
Рецензент: к. філол. н., доц. *Усманова О. В*

Запоріжжя – 2024

ЗМІСТ

Реферат……..……3
Завдання……..……..5
Вступ……..……7
Розділ 1. Теоретичні аспекти підготовки телевізійних матеріалів в період повномасштабного вторгення ……..……..9
Розділ 2. Супровідна записка до творчого проєкту……...……...19
2.1. Опис та обґрунтування творчого проєкту……...19
2.2. Опис цільової аудиторії та особливостей просування продукту……...21
2.3. Формально-змістові характеристики проєкту……..……..22
2.4. Особливості оформлення проєкту…….....24
2.5. Технічні і програмні засоби……..26
2.6. Зв’язок із творчим доробком (портфоліо)…….……...26
Висновки…….……29
Список використаної літератури……..….....31
Додаток А. Список матеріалів портфоліо ……...… 36
Додаток Б. Наукові публікації, сертифікати ……..……..40
Додаток В. Інтерактив мапи України майбутнього…..……..42
Декларація академічної доброчесності……...……..43
Abstract……..... 44

РЕФЕРАТ

Тема кваліфікаційної роботи бакалавра: «Професійні реалії підготовки телевізійних матеріалів про війну».

Обсяг основного тексту: 24 сторінки.

Кількість використаних джерел – 27.

Мета роботи – створити п’ять відео матеріалів програми «Голоси війни», які будуть розкривати проблематику спілкування із вразливими категоріями(ВПО; військові; журналісти, які працюють у зоні бойових дій)**.**

Для досягнення мети передбачено виконання таких **завдань:**

1) Прочитати та проаналізувати відповідну літературу.

2) Розробити сценарії, в яких прописати ідею програми, героїв, питання для інтерв’ю.

3) Визначити проблеми у роботі тележурналіста у період повномасштабного вторгнення/зоні бойових дій.

4) Знайти героїв та домовитися про інтерв’ю.

5) Створити цикл програм та забезпечити постпродакшн.

6) Провести аналіз аудиторії, для якої, буде цікава відеопрограма.

Об’єкт дослідження – цикл програми «Голоси війни», який розробили на основі вивченої літератури.

Предмет дослідження – професійні реалії роботи журналіста у період повномасштабного вторгнення, зокрема:

1) Робота у зоні бойових дій.

2) Постійна загроза життю.

3) Беземоційне представлення новин.

4) Комунікація із вразливими категоріями.

5) Об’єктивне спілкування з російськими полоненими.

Формально-змістові характеристики проєкту. 5 випусків програми «Голоси війни» у жанрі інтерв'ю. Хронометраж відео сягає від 18 до 28 хвилин. У нашій роботі ми ставили акцент на зрозумілість та легке сприймання, тобто якщо людина навіть буде відволікатися це не завадить вловити основну суть. У кожному матеріалі поступово розкривали всі основні аспекти життя у період повномасштабної війни. Вибір тем обумовлений актуальністю та важливістю в інформаційному просторі.

Ключові слова: журналіст, лінія фронту, суспільно-важливі теми, війна, повномасштабне вторгнення, робота із вразливими категоріями, психоемоційний стан, небезпека.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет журналістики
Кафедра журналістики
Рівень вищої освіти – бакалавр
Спеціальність 061 журналістика
Освітня програма «Журналістика»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
Проф. Чернявська Л. В.
_____
«17» травня 2023 року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТЦІ
Гарбузовій Світлані Олександрівні

1. Тема роботи – «Професійні реалії підготовки телевізійних матеріалів про війну» («Professional realities of preparing television materials about the war»),
керівник роботи – Рогова Тетяна Арнольдівна, к. соц. ком., доцент,затверджені наказом ЗНУ від «08» грудня 2023 року № 2086-с.

2. Строк подання студентом роботи – 7 червня.

3. Вихідні дані до роботи – праці таких дослідників, як: Г. Вусик, П. Заболотна, В. Заіка, І. Зайцева, І. Земляна, Н. Зражевська, А. Калич, О. Кравченко, М. Попко, М. Рожило, О. Усманова, Г. Чемерис.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки: 1) прочитати та обробити відповідну літературу; 2) розробити сценарії, в яких прописати ідею програми, героїв, питання для інтерв'ю; 3) визначити проблеми у роботі тележурналіста у період повномасштабного вторгнення/зоні бойових дій; 4) знайти героїв та домовитися про інтерв'ю; 5) створити цикл програм та забезпечити постпродакшн; 6) Провести аналіз аудиторії, для якої, буде цікава відеопрограма.

5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Завдання видав (дата і підпис)	Завдання прийняв (підпис)
Вступ	Рогова Т. А. к. соц. ком., доцент	12.02.2024	
1 розділ	Рогова Т. А. к. соц. ком., доцент	10.03.2024	
2 розділ	Рогова Т. А. к. соц. ком., доцент	25.04.2024	
Висновки і додатки	Рогова Т. А. к. соц. ком., доцент	10.05.2024	

6. Дата видачі завдання – 8 грудня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Скласти графік виконання роботи, визначити мету, завдання, об’єкт, предмет дослідження	14.02.2024	Виконано
2	Написати попередній варіант вступу і змісту. Підібрати наукову літературу, визначити емпіричні джерела	26.02.2024	Виконано
3	Опрацювати літературу, написати теоретичну частину, оформити список літератури	19.04.2024	Виконано
4	Доробити творчий проєкт, скласти його опис та обґрунтування.	28.05.2024	Виконано
5	Сформувати список творчого доробку, написати всі інші підрозділи практичної частини	30.05.2024	Виконано
6	Написати висновки і остаточний варіант вступу	02.06.2024	Виконано
7	Оформити всі додатки.	02.06.2024	Виконано
8	Пройти рецензування. Здати роботу на нормоконтроль.	05.06.2024	Виконано
9	Виправити недоліки оформлення і здати роботу на кафедру.	07.06.2024	Виконано

Студент _____ С.О. Гарбузова

Керівник роботи _____Т. А. Рогова

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ М. В. Чабаненко

ВСТУП

Актуальність. Тему дипломної роботи «Професійні реалії підготовки телевізійних матеріалів про війну» було обрано з огляду на те, що у медійників постають проблеми не тільки з професійної точки зору, але й з урахуванням проблем психологічного здоров'я журналіста. У період війни важливо залишатися насамперед людиною, тож не варто гнатися за сенсацією та ставити питання своєму героєві, які можуть зашкодити його психологічному здоров'ю.

Окрім того, потрібно пам'ятати, що журналісти теж люди. Вони так само як і кожен пересічний українець переживають біль, втрату близьких, ненависть до країни–агресора тощо. Тому варто турбуватися про своє психологічне здоров'я та робити паузи.

24 лютого 2022 року почалася повномасштабна війна. Саме тоді відбулися кардинальні зміни в телевізійній журналістиці. До повномасштабного вторгнення ніхто не навчав журналістів працювати в таких складних умовах. Українці дізналися, що таке повітряна тривога, обстріли, втратити близьких тощо.

На початку вторгнення медійники все частіше почали спілкуватися із людьми, які постраждали від війни. На превеликий жаль, виникла проблема комунікації, адже на той період ще не було курсів, де б навчили розмовляти із постраждалими. Журналісти інтуїтивно спілкувалися, намагалися не зашкодити людині й собі. Через деякий період почали проводити безліч тренінгів, які допомогли представникам медіа у комунікації із вразливими категоріями. Потім почали з'являтися тренінги, на яких навчали працювати у зоні бойових дій. На журналістів лягла велика відповідальність, адже їм довелося висвітлювати агресивні дії країни-нападника, спілкуватися із людьми, які пережили трагічний досвід та інше.

Мета роботи – створити п’ять відеоматеріалів програми «Голоси війни», які будуть розкривати проблематику спілкування із вразливими категоріями (ВПО; військові; журналісти, які працюють у зоні бойових дій).

Для досягнення поставленої мети потрібно вирішити такі завдання:

1) Прочитати та проаналізувати відповідну літературу.
2) Розробити сценарії, в яких прописати ідею програми, героїв, питання для інтерв’ю.
3) Визначити проблеми у роботі тележурналіста у період повномасштабного вторгнення/зоні бойових дій.
4) Знайти героїв та домовитися про інтерв’ю.
5) Створити цикл програм та забезпечити постпродакшн.
6) Провести аналіз аудиторії, для якої, буде цікава відеопрограма.

Об’єктом дослідження є цикл програми «Голоси війни», який розробили на основі вивченої літератури. Програма вийшла 29 травня на платформі YouTube. Хронометраж випусків сягає від 18 до 28 хвилин.

Предмет дослідження: професійні реалії роботи журналіста у період повномасштабного вторгнення, зокрема:

1) Робота у зоні бойових дій.
2) Постійна загроза життю.
3) Беземоційне представлення новин.
4) Комунікація із вразливими категоріями.
5) Об’єктивне спілкування з російськими полоненими.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається з реферату, вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури. Обсяг основної роботи – 24 сторінки. Список використаних джерел містить 27 найменувань, викладених на 4 сторінках.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ТЕЛЕВІЗІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ В ПЕРІОД ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ

Розглядаючи «Сучасні реалії у підготовці журналістських матеріалів», доцільно почати з термінології таких понять, як: воєнний журналіст та військовий журналіст. На сьогодні можна відзначити, що проблема у цій термінології досить актуальна, адже ці поняття постійно плутають. «Воєнний журналіст – цивільна особа; журналіст, який висвітлює події на війні» [2, с. 261]. У своїй роботі доцент Вусик Г. термін «військовий журналіст» описує так – «військовослужбовець або працівник, який перебуває в штаті інформаційно-медійних структур Міністерства оборони і Збройних Сил України та готує журналістські матеріали в рамках посадових обов'язків» [там само].

Розібравшись із термінологією, можна поговорити про проблему у підготовці журналістських матеріалів. На початку повномасштабного вторгнення на працівників ЗМІ впала велика відповідальність та вимоги від глядачів. Українці почали вимагати від журналістів нереального: з одного боку вони хотіли, щоб медіа інформувало суспільство тією правдою, якою вона б не була, а з іншого – не хотіли травмуватися ще більше від подій війни. Окрім того, виникла проблема в тому, що журналісти повинні показувати світові реальні звірства з боку ворога, але глядачі проти того, аби медійники пропускали криваві кадри. «Постановка і актуальність проблеми пов'язана з війною Росії в Україні, появою у журналістів нових викликів, зокрема з дотримання журналістських стандартів. Протягом періоду військової агресії росіян журналісти вирішували для себе, як публікувати фото тіл загиблих і чи публікувати взагалі, чи показувати обличчя російських полонених, як писати про російські звірства, воєнні злочини та геноцид і про що говорити з потерпілими» [11, с. 575–576]. Однією із ключових проблем стало те, що на початку вторгнення росіян на територію України журналістам треба писати свої матеріали об'єктивно та не

йти на поводі у власних емоцій. Окрім того, треба враховувати те, що у своїх телевізійних, радіо, інтернет матеріалах важливо висвітлити події так, щоб ворог не зміг скористатися цією інформацією для власних перемог. «Війна – це не лише людське горе, а й справжнє випробування для професіоналів, які прагнуть донести суспільству правдиву й неупереджену інформацію» [7].

Слід окремо розглянути роботу медійників на передовій. Воєнний журналіст несе відповідальність не тільки за своє життя, але й за життя підрозділу, до якого приїхав. Перебуваючи на лінії фронту, повинна бути повністю злагоджена комунікація між журналістом та військовими. Без такої взаємодії можна втратити не тільки власне життя, але й нести загрозу для цілого батальйону. Перш ніж почати працювати у зоні бойових дій, працівник медіа повинен пройти певну підготовку, поспілкуватися з пресофіцерами та мати базові навички першої домедичної підготовки. Окрім того, варто пройти курси, на яких журналіст навчиться спілкуватися з військовими, також варто прочитати літературу та ознайомитися з базою, яка у майбутньому допоможе більше розумітися на військовій термінології.

Варто зауважити, що також необхідно ознайомитися із законами щодо діяльності ЗМІ під час воєнного стану. Так, наприклад в Законі України «Про інформацію стаття 24 встановлює недопустимість цензури і будь-якого втручання в діяльність журналіста та медіа, ця заборона не поширюється на випадки, коли попереднє узгодження інформації здійснюється на підставі закону, а також у разі накладення судом заборони на поширення інформації» [16]. Наказом Головнокомандувача Збройних Сил України № 73 від 3 березня 2022 року «Про організацію взаємодії між Збройними Силами України, іншими складовими сил оборони та представниками засобів масової інформації на час дії правового режиму воєнного стану встановлено порядок фото- та відеофіксації військових ЗМК, лідерами думок та блогерами за умови акредитації» [17]. Варто зазначити, що існує постанова від Міністерства культури та інформаційної політики України та Міністерства оборони України та представників ЗМІ від 27.04.2022 р., в якій

зазначено, що існують строки, після яких можна публікувати матеріали про місце влучання у певній місцевості. Зазначимо, що кореспонденти мають право виїхати на місце влучання одразу, однак висвітлювати ці матеріали можна по завершенню 12 годин для військових об'єктів, через 3 години – для цивільних об'єктів. Згідно із цим законом, можна зробити висновок, що медійники вимушені порушувати один зі стандартів журналістики, а саме стандарт оперативності. Варто нагадати, що всього в 6 основних стандартів: баланс думок, достовірність, відокремлення фактів, точність, повнота та оперативність. Окрім того, задля безпеки громадян України порушуються такі два стандарти: точність та повнота, які у журналістиці тісно пов'язані зі стандартом достовірності. Росіяни активно передивляються український контент, аби знайти помилку медійників та використати задля своїх цілей. Тож, аби ворог не зміг повторно зашкодити, поширення певної інформації у період війни повинна мати обмеження.

Виїжджаючи на лінію фронту чи на місце потрапляння ракети, журналіст має розуміти та оцінювати всі ризики повторного влучання. Окрім того, треба дотримуватись певних правил: виїжджати в спеціальній уніформі та бронежилеті, аби не отримати пошкодження; щоб не нести загрози власному життю треба уважно слухати військових чи робітників ДСНС та виконувати їх вказівки; не бути агресивними тощо. Варто зазначити, що закон №7367 зобов'язує кореспондентів «бути забезпеченими належними засобами захисту, а саме: бронежилетами, касками, які б захищали їх від уражень вогнепальної зброї та осколкових уражень, а також медичними аптечками» [15]. Так, наприклад журналісти «5 редакції» виїхали на місце влучання ракети у місті Запоріжжя та потрапили під повторний обстріл. Внаслідок чого, одна із колег отримала серйозне поранення ноги. Працюючи на лінії фронті, працівник медіа зобов'язаний мати при собі такі речі:

1. Бойова (кровоспинна) марля.
2. Рукавички.
3. Ізраїльський бандаж.

4. Ручка-фонарик.
5. Перманентний маркер.
6. Джгут.
7. Травматичні ножиці.
8. Плівка для герметизації грудної клітки.

Професія медійника ще до воєнних часів була небезпечною, проте від початку повномасштабної війни ця професія стала ще більш небезпечною. Так, за даними Комітету із захисту журналістів, починаючи від 2022 року щонайменше 67 журналістів та працівників медіа загинуло через свою професію. Через російську агресію загинуло 15 журналістів, з них 13 втратили життя під час збору інформації для репортажів і ще 2 загинули через свою роботу в редакції. Зазначимо, що медійники отримують серйозні поранення внаслідок обстрілів, а деякі навіть стають мішенню для росіян. «У деяких країнах засоби масової інформації сприймаються як ворог, на журналістів здійснюють напади, їх беруть у заручники. Війна – це завжди небезпечно і непередбачувано, проте ризики для тих, хто висвітлює перебіг подій у зоні конфліктів, зараз значно зросли» [3, с. 264]. Аби зберегти власне життя та не наражати інших на небезпеку, представнику медіа потрібно бути дуже обережним. Виїжджаючи на позицію чи на місце влучання, співробітник ЗМІ має розуміти, що від його помилок можуть постраждати люди. Так, наприклад не помітивши, що у кадр потрапили зайві деталі, ворог може ідентифікувати місцевість і використати це у своїх цілях. Помилки, яких припускаються працівники медіа при висвітленні бойових дій:

1. У своїх матеріалах вказують імена, прізвища військових(навіть за згоди військовослужбовця це є помилкою, адже ворог може використати цю інформацію).
2. Знімання відеоряду із широким ландшафтом (росіяни можуть ідентифікувати місцевість).
3. Знімання техніки та номерних знаків.
4. Згадування інформації про пересування військ та розгортання операцій.

Також, деякі журналісти радять виїжджаючи на позиції одягати уніформу нейтрального кольору, без вказівок на приналежність до медіа, аби росіяни не змогли ідентифікувати їх, як представників засобів масової інформації. «Робота журналістів на війні в Україні дуже небезпечна. Російські військові не визнають міжнародного гуманітарного права, нехтують Женевськими конвенціями: позначення “Преса”, “ТБ” “Медіа”, навпаки, вони слугують для них мішенями. Станом на 27 лютого 2024 року від початку повномасштабного вторгнення рф на територію України окупанти вбили щонайменше 80 медійників» [21]. За словами нашої колеги Дар’ї Назарової у проєкті «Голоси війни», українські захисники самі радять журналістам одягатися нейтрально, а також не показувати бронежилет із написом «Press», аби російські військослужбовці не відкрили вогонь. Тож, професія журналіста може бути небезпечною не тільки для життя самого працівника ЗМІ, але й для інших. Більш детально про це говоритимемо у творчому проєкті із воєнною журналісткою.

Дослідниця Усманова О. у своїй роботі зазначила, що «З початком повномасштабного вторгнення Росії на українські території вітчизняні медіа зіштовхнулися із викликами воєнного часу. Редакції змушені були переглянути вимоги до створення та публікації матеріалів, тому згодом деякі стандарти зазнали кореляцій, проте продовжують тримати марку якісної журналістики» [22]. Від початку повномасштабної війни на журналістів впала ще більша відповідальність, зокрема вони повинні створювати свої матеріали без упередженого ставлення до ворога. Медіа мають вплив на формування громадської думки, тож журналіст має писати новини за фактом і не піддаватися власним емоціям. Окрім того, співробітники ЗМІ повинні бути стресостійкими та професіоналами власної справи.

Пропонуємо перейти до теми «мови ворожнечі», що є невід’ємною частиною розвитку суспільства, особливо в критичні періоди. Аби проаналізувати далі наведенні приклади, треба ознайомитися із цим терміном. «Мова ворожнечі – це будь-яка комунікація, зокрема, у вигляді зображень, відео, пісень тощо, у мові,

письмі чи поведінці, що є агресивною або такою, що використовує принизливі, чи дискримінаційні висловлювання стосовно особи чи групи просто на основі того, ким вони є. Дискримінація буває за ознакою релігійної чи етнічної належності, національності, раси, кольору шкіри, походження, статі, стану здоров'я, сексуальній орієнтації, гендерної ідентичності чи за іншими ознаками» [4]. У період повномасштабного вторгнення у соціальних мережах, інтернет-ЗМІ «мова ворожнечі» почала більш активно розповсюджуватися ніж у довоєнні часи. Щодня пересічний українець може почути чи прочитати в журналістських матеріалах голосний заголовок, наприклад, як у «5 редакції»: «Коли закінчились чмобіки, в окопи кинули нас – контрактників рф» [14]. Важливо розуміти, що ворога необхідно називати правильно: росіяни, російські військовослужбовці та інше. Використання у своїх матеріалах вигаданих героїв: «орків», «чмобіків» є недоцільним. Від початку вторгнення і до сьогодні українські журналісти використовують у своїх сюжетах агресивну лексику. Журналісти вдаються до зневажливої, саркастичної манери подачі інформації. Це не є непрофесіоналізмом, але застосовуючи таку лексику, журналіст знеособлює ворога.

«Під час створення матеріалу, в якому розглядаються проблеми вразливих груп або згадуються особи, які належать до вразливих груп, журналісту варто дотримуватись таких основних правил: використовувати коректну лексику (уникати мови ворожнечі), бути точним, аргументовано викладати факти, отримані чесним шляхом; аналізувати, як вплине матеріал на долю його героїв зараз і через кілька років, та зважати на це під час висвітлення теми» [20]. Варто зауважити, що через російське вторгнення на територію України збільшився відсоток людей, яких можна віднести до вразливих категорій. За даними ОГПУ, «через російське вторгнення до 2024 року 18366 українців отримали пошкодження. Станом на 20 травня 2024 року відомо, що понад 1345 дітей отримали різні ступені поранень» [25].

На початку великої війни виникло питання як спілкуватися з такими категоріями людей, про що з ними говорити та як не нашкодити. Журналісти інтуїтивно брали коментарі для своїх сюжетів у ВПО; переселенців; людей, які втратили кінцівку унаслідок влучання; військослужбовцями; колишніми полоненими та іншими. На початку повномасштабного вторгнення медійникам треба було показувати звірства ворога, аби світ бачив реальні події. Виїжджаючи на місце події, а саме, місце влучання ракети, журналісти показували не тільки зруйновані будинки, але й потерпілих від російського вторгнення. Колегам довелося брати коментарі в очевидців, людей, які безпосередньо втратили житло або отримали поранення. Не маючи фахової освіти психолога, можна легко припуститися помилкам та поставити не те питання, яке може зашкодити психоемоційному стану людини. Тож, журналістам необхідно бути вкрай обережними у своїх питаннях, висловлюваннях та словах підтримки. При комунікації із вразливими категоріями слід дотримуватися таких правил:

1. Запитати чи людина хоче з вами спілкуватися, у разі відмови поважати це рішення.

2. Якщо герой погодився поговорити, варто уважно вислухати та намагатися не перебивати його.

3. Якщо ваша думка не збігається з думкою вашого співрозмовника, не варто сперечатися та доводити свою позицію.

4. Якщо виникло бажання виявити співчуття людині, варто уникати таких слів, як: «Я розумію».

Наразі існують безліч тренінгів, де медійників можуть навчити спілкуватися з такими категоріями, аби не зашкодити своєму героєві або ж самому собі, організаторами яких є ГО, міжнародні фонди, організації. Варто зазначити, що журналіст має піклуватися не тільки про психоемоційний стан свого гостя, але й про себе. Постійно працюючи з вразливими категоріями, виїжджаючи на поховання військослужбовців чи на лінію фронта працівник ЗМІ має тверезо оцінювати

ситуацію та розуміти, що постійне находження у такій атмосфері може серйозно зашкодити його здоров'ю. Більш детально про це говоритимемо у творчому проєкті з Ілоною Шевченко, журналісткою «Суспільне. Івано-Франківськ», яка також має освіту психолога.

З початком повномасштабної війни у редакціях почались з'являтися інтерв'ю з російськими військовополоненими. Цей формат інтерв'ю до 24 лютого 2022 року ще не поширився в українському медіапросторі, тож цілком доречно, що Комісія з журналістської етики відреагувати на такі матеріали та поширила свої рекомендації, як спілкувалися з полоненими. Серед рекомендацій відзначають такі пункти: «медіа ніколи не повинні публікувати матеріали, які розглядають полонених як об'єкти "суспільної цікавості" або наражають їх і їхні сім'ї на більший ризик. Варто уникати оприлюднення персональних даних, за якими можна ідентифікувати полоненого і його близьких. Щоб інтерв'ю викликало довіру, журналістам необхідно повідомляти аудиторії про обставини, в яких записувалася розмова, про те, як обирали співрозмовників, та про інші важливі деталі» [20].

Так, наприклад, наші колеги-журналісти з «5 редакції» припустилися помилок у своєму матеріалі «гЄрой "еСВэО" – у полоні» та згадані вище рекомендації від Комісії з журналістської етики були проігноровані. Однією із найважливіших рекомендацій є те, що «обличчя військовополоненого не повинне показуватися, навіть за умови згоди на відеозапис інтерв'ю» [19].

Проте, варто закцентувати на тому, що медійники ігнорують і цю пораду. Окрім того, журналісти припускаються помилок та під час інтерв'ю використовують образи і тиск на російських полонених, що також є порушенням. Варто зазначити, що у матеріалі колег присутня мова ворожнечі, адже неодноразово ми чуємо «орк», «мужній зашчІтнік» Серед запропонованих рекомендацій від Комісії журналісти дотримуються лише таких пунктів, як: «Персональні дані, а також зображення можуть бути поширені лише в окремих ситуаціях. Не можна

називати місце знаходження закладу, де утримуються військовополонені, або включати інформацію, за якою таке місце можна розпізнати» [19].

Ми вже говорили про те, що від початку повномасштабного вторгнення журналістика зазнала кардинальних змін та звичні до цього стандарти відійшли на другий план. Щодня медійники та цивільне населення стикається із маніпуляціями зі сторони ворога. Російська влада активно просуває дипфейки, фейки, пропаганду, аби дестабілізувати ситуацію в Україні та підірвати авторитет української влади. «Технологія дипфейків («deepfakes») – це оброблені фото чи відео, які покладаються на технології штучного інтелекту (ШІ) для нанесення зображення когось на обличчя іншого» [26].

Росія продовжує вести активну інформаційну війну, тож журналісти разом з українською владою мають дати відсіч своєму противнику. Аби протистояти російським маніпуляціям, українські журналісти мають спростовувати вкиди ворога. Проте наразі працівники редакцій стикнулися із проблемою щодо доступу інформації. Читачі починають шукати інформацію на просторах інтернету та частіше за все натикаються на проросійські інтернет видання, телеграм-канали. «… якщо вітчизняні ЗМІ та влада мовчать, користувачі починають шукати інформацію серед анонімних чи російських джерел, зокрема таких, що маскуються під українські. Тож, на думку журналістки, влада має більше комунікувати, щоб медіа могли давати підтверджену інформацію, а читачі не зверталися б до сумнівних або ворожих джерел» [1]. Окрім того, на російські маніпуляції піддаються не тільки читачі, але й безпосередньо журналісти. «Дипфейк – це давня проблема, але інструменти, необхідні для їх створення, стають дедалі доступнішими та складнішими. Зрештою, дипфейки становлять значну небезпеку, оскільки вони підривають нашу здатність довіряти нашим зоровим і слуховим сприйняттям» [27].

Аби не потрапити у цей вихор, рекомендуємо використовувати для своїх матеріалів лише перевірені та офіційні джерела інформації. «Отже, війна в Україні триває й на інформаційному фронті. Тому маємо споживати якісний контент, а

також вміти критично сприймати те, що читаємо та бачимо. Щоб вберегти себе від фейків, ми маємо довіряти лише перевіреним джерелам інформації» [22].

Щоб протистояти ворогу та маніпуляціям з російської сторони, українському суспільству необхідно навчитись критичного мислення, впевнено відокремлювати факти та можливу дезінформацію, перевіряти знайдену інформацію на офіційних сайтах державних органів. З кожною хвилиною штучний інтелект розвивається та стає удосконаленим, а російська влада використовує це задля своїх потреб. Сьогодні пересічний українець стикається з більш реалістичними дипфейками, які складно розпізнати. Можна зробити висновок, що проблема дипфейків набирає обертів, тож, аби розв'язати її, необхідно об'єднати зусилля влади та медіа.

Сьогодні ключова місія медійників нести правду про звірства росіян на території України. Журналісти стають свідками цих кривавих подій та ризикують власним життям, проте, варто пам'ятати, що жоден матеріал не повинен коштувати власного життя. Українські медійники стикалися з воєнною журналістикою ще до початку повномасштабного вторгнення. Перший досвід висвітлювання російської агресії припав на події на Донбасі у 2014 році. Варто зазначити, що той період показав українським журналістам, на що варто звернути увагу, тож з початком повномасштабного вторгнення медійники були готові до інформаційної війни.

Завдяки минулому досвіду, працівники медіа змогли удосконалити свої прогалини та проаналізувати помилки. Сьогодні наші колеги показують свій професіоналізм та працюють над помилками минулого. «Український досвід висвітлення війни свідчить про те, що журналістика може й повинна бути відповідальною, професійною, незалежною та правдивою, незважаючи на всі ризики роботи у надскладних умовах. Інформаційна війна, на часі, стала новим полем битви, де ЗМІ відіграють ключову роль» [7].

Можна зробити висновки, що інформаційна війна другий фронт, де медійники боронять тил та показують українцям, світові справжнє обличчя Російської Федерації.

РОЗДІЛ 2
СУПРОВІДНА ЗАПИСКА ДО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

2.1. Опис та обґрунтування творчого проєкту

Разом із Дариною Рибкою ми створили творчий проєкт «Голоси війни». Він є актуальним, адже у рамках програми, ми висвітлюємо суспільно-важливі теми, які загострились із повномасштабним вторгненням. Ідея полягала у тому, щоб розкрити всі аспекти сьогоднішніх реалій через конкретні історії. Нашими гостями були: журналістика – психологиня, військовий, переселенка, волонтерка та воєнна журналістка. Перш ніж почати реалізовувати наш проєкт, ми разом із Дариною пройшли два тренінги, а саме: «Школа воєнної журналістики» та «Як спілкуватися із людьми, які постраждали від війни»(організаторами були Академія української преси та НСЖУ). Після успішного проходження, ми працювали над створенням загальної концепції: прописували чорнові варіанти підводок та питань; проговорювали, як ми бачимо вже готовий випуск; кого можна запросити; з якими проблемами можемо стикнутися; де шукатимемо героїв.

Ми вважаємо наш творчий доробок потрібним, адже у своїх матеріалах ми підіймаємо такі теми, як:

1. Психоемоційний стан як цивільної людини, так і журналіста;
2. Проблеми та виклики, з якими стикаються наші колеги створюючи сюжети про війну;
3. Про атмосферу на передовій та важливість підтримки з боку побратимів;
4. Чому люди бояться та уникають спілкування із військовослужбовцями;
5. Як правильно комунікувати із вразливими категоріями, аби не зашкодити психологічному здоров’ю;
6. Адаптація у новій країні;
7. Волонтерство, донати та мирні мітинги на підтримку «Азову»;

8. Робота журналіста поблизу лінії фронту;

Окрім того, опублікувавши перший випуск програми «Голоси війни», ми отримали позитивний відгук:

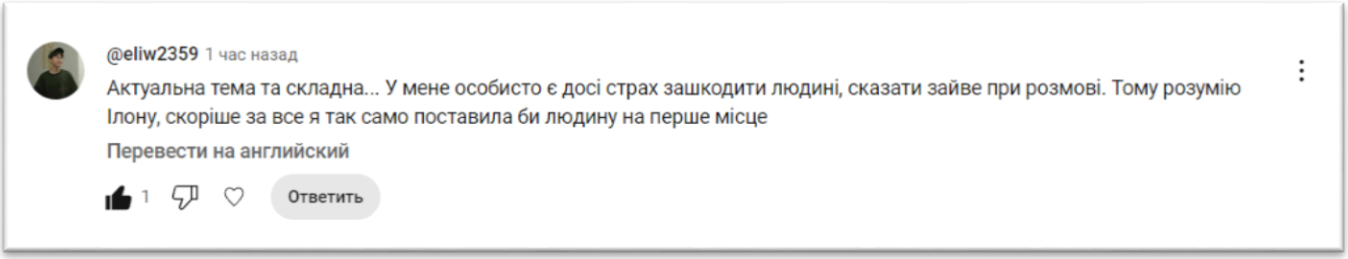

Рис. 2.1.1 – Коментар під програмою «Голоси війни»

Цей проєкт створює можливість поширення реальних історій людей, порад для цивільного населення та журналістів від фахової психологині, а також висвітлення суспільних і соціальних проблем, з якими стикаються пересічні українці. Програма може допомогти та надихнути людей на розв'язання своїх проблем. Потенціал творчого доробку досить значний, адже публікація нашого відеоматеріалу на платформі YouTube має можливість передати емоційну складову та відтворити атмосферу, що допоможе підкреслити соціальний аспект проблем, які підіймаються у наших випусках.

Варто виокремити декілька переваг проєкту «Голоси війни»:

1. Оскільки матеріали опубліковані на YouTube – це дає доступ до ширшої аудиторії. Програму можуть побачити різні категорії людей: діти та дорослі, цивільні та військові.
2. Відеоформат дає змогу передати атмосферу та побудувати зв’язок з аудиторією, завдяки відкритим коментарям.
3. У нашому проєкті глядач може впізнати себе та замислитися над потенційно важливими питаннями.

Варто зазначити, що ми відкриті для всіх голосів та позицій, аби не створювати стереотипів чи перекручувати реальну картину, адже кожна людина має власний досвід та думки.

2.2. Опис цільової аудиторії та особливостей просування продукту

Проєкт «Голоси війни» спрямований на глядачів різного віку, статті, гендерної приналежності, адже у наших випусках розказуємо про життєві обставини, які стосуються кожного. Створена програма мною та Дариною має бути цікава молоді, дорослим та літнім людям. Ми маємо намір залучити до перегляду широку аудиторію. Віковий діапазон глядачів починається від 15 років та не має верхньої межі, охоплюючи навіть людей віком 60 і більше років. Завдяки тому, що програма опублікована на YouTube – це дозволяє зацікавити не тільки різні вікові категорії, але й етнічну приналежність. На цій платформі є субтитри, тож наші матеріали можуть побачити представники інших країн.

Наш проєкт універсальний та має потенційну привабливість для широкого спектра глядачів. Ми не ставили конкретного акценту на певну аудиторію, тому що тематика наших випусків загальна. Представлена інформація може бути цікава для цивільного населення (підлітки, молодь, літні люди), волонтери, військові, журналісти, переселенці. Варто зазначити, що «Голоси війни» можуть бути корисні як для чоловіків, так і для жінок. Так само це стосується і гендерної ідентичності, адже розуміння такого роду проблеми, викликів не є характерною ознакою певного гендеру. Наші випуски можуть бути цікавими та корисними для людей різних професій, майнового стану. Наша мета полягала у тому, щоб розкрити всі аспекти сьогоднішніх реалій та підвищити рівень свідомість нашого глядача.

Проєкт має широкі територіальні межі, адже охоплює всю територію України та країни, до яких поїхала більшість українських громадян у пошуках притулку, а також етнічних груп, які цікавляться подіями та наслідками повномасштабного вторгнення. Можна зробити висновок, що програма «Голоси війни» цікава та корисна для всіх верств населення України. Варто зазначити, що аудиторія може мати різні світогляди стосовно піднятих тем, проте їх буде об’єднувати такі важливі цінності: мир, безпека, вільна Україна, ментальне здоров’я, підтримка, розуміння,

перемога, співчуття, солідарність. Творчий доробок має на меті об'єднати, підтримати та не зашкодити українському народу. Аби не викликати негативні емоції або ж уникнути їх, аудиторія має можливість комунікувати із творцями проєкту. Вони можуть доєднатися до обговорення теми у відкритих коментарях під відео – матеріалами.

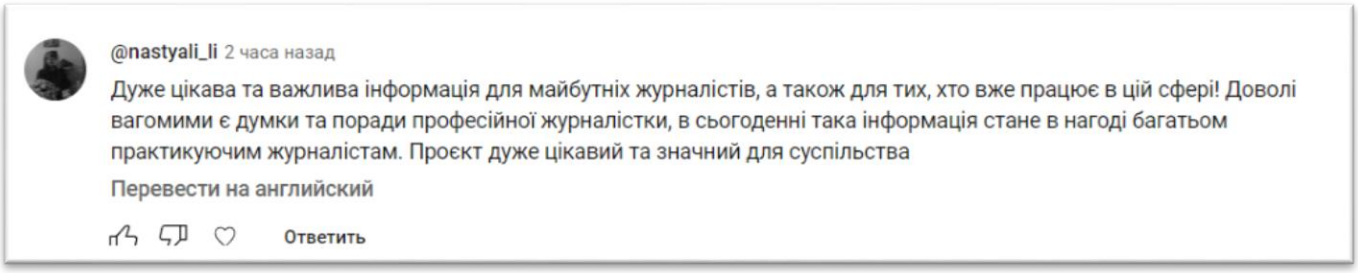

Рис. 2.2.1 – Коментар під програмою «Голоси війни»

Наша мета – не просто опублікувати випуски, але й підняти суспільно-важливі теми та допомогти нашим глядачам. Ми відкриті до живого обговорення та готові підіймати актуальні та важливі теми, які може запропонувати наша аудиторія.

2.3. Формально-змістові характеристики проєкту

Загалом випустили 5 випусків програми «Голоси війни» у жанрі інтерв'ю. Хронометраж відео сягає від 18 до 28 хвилин, що в принципі є оптимальним для сприйняття інформації. У нашій роботі ми ставили акцент на зрозумілість та легке сприймання, тобто якщо людина навіть буде відволікатися це не завадить вловити основну суть. У кожному матеріалі поступово розкриватимемо всі основні аспекти життя у період повномасштабної війни. Вибір тем обумовлений актуальністю та важливістю в інформаційному просторі. Мета творчого доробку – розкрити проблематику спілкування із вразливими категоріями. Для цього ми пройшли два відповідних тренінги, прочитали та опрацювали відповідну літературу.

Нами створено якісний відеоконтент, який покаже з якими проблемами та викликами стикаються воєнні журналісти у спілкуванні із вразливими категоріями; як проходить адаптація у переселенців в іншій країні; про волонтерство, донати та чи потрібно проводити мирні мітинги на підтримку «Азову»; як не зашкодити собі та своєму героєві. Таким чином, у рамках проєкту, ми намагалися надати глядачеві повну картину сьогодення. У першому випуску зосередили увагу на тому, як журналістам спілкуватися із вразливими категоріями, зокрема, з військовими.

Першою гостею стала Ілона Шевченко, журнлалістка загальноукраїнського суспільного каналу та інтернет-ЗМІ «Суспільне. Івано-Франківськ», яка також має профільну освіту психолога. З дівчиною говорили про проблеми та виклики з якими стикаються працівники медіа у своїй професійній діяльності під час спілкування з військовими. Окрім того, вона поділилася власним досвідом та розповіла про наслідки, які можна отримати якщо не піклуватися про своє ментальне здоров'я. Великою проблемою стало те, що медійники постійно знаходяться у вихорі подій. Постійно працюючи та не відпочиваючи від психологічно важких зйомок, а саме похорони військовослужбовців, робота поблизу лінії фронту, журналіст може отримати клінічну депресію.

Другий випуск був із головним сержантом танкового батальйону 128 ОГШБр Валентином Хоменком з позивним «Продюсер». У рамках програми говорили з ним про шлях до професії, бойові нагороди, атмосферу на передовій та важливість підтримки з боку побратимів, як це виплаває на психоемоційний стан та про наявність проблем у спілкуванні з цивільним населенням. Саме інтерв'ю проходило легким, адже герой був гарно налаштований на розмову.

У третьому випуску говорили з переселенкою із Запоріжжя Єлизаветою Менчіковою, яка наразі проживає у Німеччині. Дівчина розказала про процес адаптації у новій країні, проблеми з якими стикалася. Окрім того, говорили про культурні відмінності між Україною та Німеччиною, настрій українців закордоном,

чи продовжують проводити мітинги та нагадувати світові про вторгнення росіян на наші землі.

Четвертий випуск був із волонтеркою Владленою Манько, яка здебільшого допомагаю «Азову». Ми говорили про її волонтерську діяльність, донати, мітинги з вимогою визволення з полону хлопців з Азову, про те, що проведення мирних мітингів може підривати авторитет влади та інше. Останній, п'ятий випуск програми «Голоси війни» був із воєнною журналісткою Дар'єю Назаровою.

Наша колега поділилася своїм досвідом роботи, розказала про виїзди поблизу лінії фронту, про те, чи відвідувала вона спеціальні тренінги для роботи із військовими. Окрім того, підняли тему емоцій, а саме про атмосферу під час зйомок саме з військовослужбовцями. Чи формуються між ними дружні взаємини з ними. Ключовим моментом була розмова про процес підготовки до зйомок на лінії фронту, наскільки важко даються зйомки на позиціях або на обстрілюваних територіях в плані пересіванні. Також пані Дар'я дала поради для журналістів, які планують працювати у цій площині.

Авторками програми є я та Дарина Рибка. Для створення проєкту «Голоси війни» ми розподілили обов'язки для реалізації двох випусків. Над реалізацією інтерв'ю із військовослужбовцем Валентином Хоменком повністю працювала я. У моїх обов'язках було створити відеоматеріал, який повністю відповідатиме загальній концепції. Окрім того, я відповідала за збір та обробку необхідної інформації, розробку допоміжного сценарію, де прописувала для себе підводку та питання, тематику, проведення інтерв'ю та монтажу.

Над іншими трьома випусками працювали в команді. Разом із Дариною вигадали назву програми, розробили загальну концепцію, займалися пошуками героїв, прописували загальну підводку для всіх випусків, писали підводку для кожного героя, прописували питання, виставляли штатив для кадру. Окрім того, були ведучими в інтерв'ю із журналісткою – психологинею, переселенкою та волонтеркою. У команді працювали над монтажем трьох випусків.

2.4. Особливості оформлення проєкту

При створенні програми «Голоси війни» ми приділили значну увагу візуальній картинці. Кожен матеріал розпочинається із:

1. Загальна підводка, де пояснюємо, що чекає на глядача.
2. Заставка із логотипом програми.
3. Підводка про нашого героя та його фото, аби глядач зміг одразу познайомитись із гостем програми.
4. Заставка із нашим логотипом, яка слугує перебивкою кадрів.
5. Інтерв'ю.
6. Плажка логотипа «Голоси війни» збоку кожного відео.
7. Завершуємо заставкою з назвою програми.

Загальна підводка, яка однакова для всіх випусків сягає приблизно 37 секунд. Заставка для перебивок між кадрами по хронометражу сягає декілька секунд. Основний аудіоряд складається з таких речей, як: привітання, коротка розповідь героя про себе, питання, пояснення нашого інтерактиву та подяка за інтерв'ю. Варто зазначити, що ми вигадали карту «України майбутнього», де наші гості писали свої побажання або мрії стосовно того, якою вони бачать Україну у найближчому майбутньому або після перемоги (див. додаток В).

Під час створення творчого проєкту «Голоси війни» виникли деякі труднощі та виклики. Першою проблемою стало те, що ми довго чекали на зустріч із гостями програми, а з деякими навіть чекаємо досі. Окрім того, були складнощі із технікою, адже на двох інтерв'ю погано працювала одна із петличок, а на останніх трьох знімали взагалі без них. Варто зазначити, що з п'ятьох випусків, два матеріали відзняті в студії «5 редакції» на професійні відеокамери. Три випуски ми записували в зумі, після чого знімали питання в аудиторії Запорізького національного університету на свої телефони, тому зображення можуть відрізнятися за якістю.

Окрім того, виникли проблеми із монтажем, адже навичок майже не мали. Довго розбиралися із функціями програми «Adobe Premiere Pro». Загалом, завдяки злагодженій комунікації з працівниками «5 редакції», викладачами ЗНУ та партнеркою по творчому проєкту Дариною Рибкою ми створили програму «Голоси війни».

2.5. Технічні і програмні засоби

Для реалізації представленого інформаційного продукту було використано, як професійне, так і непрофесійне обладнання: відеокамера для зйомки двох випусків у студії, мобільний телефон для трьох відеоматеріалів, штатив, петлички. Для монтажу була обрана програма «Adobe Premiere Pro» через свій широкий набір інструментів та зручний інтерфейс. Основний монтаж полягав у процесі нарізання та склеювання відеоматеріалу. Аби отримати кінцевий результат, довелося видаляти непотрібні фрагменти, недоліки та проблеми, які виникли під час зйомки. Зокрема, було прибрано незграбні переходи, випадкові паузи або зайвий фоновий шум.

Щоб зробити контент більш цікавим, використали додаткові техніки редагування для покращення візуалу. Наприклад: додали зображення, відео, заставку програми «Голоси війни». Окрім того, довелось використовувати звукові фільтри для покращення якості та збалансування звуку. Під час підготовчого етапу, Дарина Рибка надала цінну допомогу, адже над монтажем трьох випусків працювали разом. Завдяки спільним зусиллям, нами створено 5 випусків програми «Голоси війни».

2.6. Зв’язок із творчим доробком (портфоліо)

У рамках творчого проєкту мною та Дариною Рибкою, було підготовлено 5 відеоматеріалів, які займають своє місце у відповідному розділі мого портфоліо під назвою «Телевізійні матеріали». Вони представлені у вигляді посилань на

платформі «YouTube», щоб їх можна було легко подивитись. Цей проєкт є свідченням мого творчого розвитку, оскільки він втілює навички, які я отримала під час виробничих практик від університету. Якщо проаналізувати попередні відеоматеріали, які було створенно протягом чотирьох років навчання у Запорізькому національному університеті та творчий доробок, можна побачити значний зріст. У своїх перших роботах відчутний жах перед камерою, постійна метушня, страх забути текст. Наразі я бачу великий прогрес, адже у створеному мною та Дариною проєкті, я впевнена у своїх діях та словах, приймаю свій зовнішній вигляд, не відчуваю себе у «не своїй тарілці» та відкрита до імпровізації. Варто зазначити, щоб подолати всі проблеми, допомогла не тільки практика, але й дисципліна «Спеціалізація. Ведучий на телебаченні».

Творчий проєкт є свідченням моєї здатності знаходити, збирати, обробляти, аналізувати та ефективно подавати інформацію. Крім того, цей проєкт підкреслює мою здатність працювати та комунікувати з людьми. Використовувати своїх героїв як джерела матеріалів. У процесі створення програми «Голоси війни», я мала можливість вдосконалити свої навички роботи перед камерою, підготовки питань для інтерв'ю, а також здобути скіли монтажу. Окрім того, я підвищила свої уміння начитувати текст, адже для загальної заставки на всі випуски, ми записували текст на диктофон. Варто зазначити, що я також працювала над постановкою власного голосу та поліпшенням своєї мовленнєвої виразності, аби забезпечити належну передачу емоцій та контексту матеріалів.

За чотири роки навчання, мій творчий доробок склав 73 журналістських матеріалів різних жанрів та напрямків спеціалізацій, які охоплюють інтернет-, радіо- та телевізійні матеріали, а саме:

1. Інтернет-матеріали – 64.
2. Телевізійні-матеріали – 9.

У переліку моїх робіт є стендапи, інтерв'ю, рерайти, аналітичні матеріали, нарис та інше. Процес їх створення був можливим завдяки виробничим практикам

в нашому університеті, творчим завданням в межах різних дисциплін та роботі за спеціальністю. Творчий проєкт дав змогу розвинути вже здобуті на навчанні навички: критично мислити, аналізувати, чітко висловлювати свої думки.

Виробничі практики надали можливість надихнутися, побачити реальний світ журналістики та виїжджати на зйомки. За чотири роки навчання, я розвивала себе більше у телевізійній діяльності, адже в майбутньому бачу себе ведучою суспільно-важливих програм, воєнною журналісткою. Запорізький національний університет дав змогу знайти себе та працювати над своїми скілами. Протягом навчального процесу, мною було успішно пройдено сім практик: на телеканалі TV– 5, на порталі «UniverseTV», телеканалі МТМ та в «5 – редакції». На жаль, моє навчання припало на період ковіду та повномасштабного вторгнення, але не зважаючи на це, я здобула всіх необхідних навичок та знань.

Варто зазначити, що в рамках виробничої практики, завдань для різних дисциплін, стажувань та роботи, я спробувала працювати з різними тематиками, тож в моєму портфоліо можна побачити різні теми сюжетів, інтерв'ю та новин. Так, наприклад, я працювала над сюжетом про бізнес у період повномасштабного вторгнення, створила нарис про перші кроки в професію та інше (див. додаток А). Окрім того, спільний творчий доробок із Дариною, має зв'язок із моїм портфоліо.

Більша кількість моїх матеріалів про війну, тому що як журналістка, я повинна висвітлювати події повномасштабного вторгнення росіян на територію України. Так, наприклад, у своєму портфоліо я маю такі роботи:

1. «Запоріжжя – прифронтове місто. Життя зсередини» (відеоматеріал).
2. «Ракетні удари, атаки БПЛА: окупанти обстріляли Запорізьку область» (інтернет-матеріал).
3. «В ООН відреагували на приліт у Запоріжжі» (інтернет-матеріал).

Загалом, можу сказати, що робота над творчим доробком принесла мені задоволення, адже ми мали змогу створити суспільно-важливий контент, який доводить, що попри всі обставини, українці – сильна нація.

ВИСНОВКИ

Тема «Професійні реалії підготовки телевізійних матеріалів про війну» є важливою для сучасного українського журналіста, оскільки повномасштабне вторгнення триває і досі. Працівники медіа мають постійно опановувати нові знання та вміти підлаштовуватись до сучасних проблем та викликів.

Опрацювавши наукові праці теоретиків і практиків, ми описали основні етапи підготовки для створення телевізійного контенту про війну. Опанувавши відповідну літературу, можна виокремити такі правила:

1. Необхідно ознайомитися із законами щодо діяльності ЗМІ під час воєнного стану.
2. Пройти першу домедичну підготовку.
3. Ознайомитися із військовою термінологією.
4. Пройти курси або тренінги, на яких навчать спілкуватися із вразливими категоріями.
5. Мати необхідне спорядження.

Працюючи у зоні бойових дій, працівники медіа повинні критично мислити та оцінювати всі можливі ризики. Окрім того, журналіст має бути обережним, аби не наражати на небезпеку військовослужбовців або цивільне населення. Варто зауважити, що будь-який контент не повинен вартувати життю.

Творчий проєкт складається з п’ятьох телевізійних випусків у жанрі інтерв’ю. Проаналізувавши український інформаційний простір, ми зробили висновки, що підняті нами теми є важливими. Сьогодні край необхідно турбуватися про своє ментальне здоров’я, тож розмова із психологинею допомогла нам у створенні подальших інтерв’ю. Варто зауважити, що для реалізації творчого проєкту, ми застосовували поради, які нам надала перша гостя, а саме журналістка-психологиня Ілона Шевченко.

Опубліковані випуски програми «Голоси війни» мають схожу структуру та оформлення. Для кращого сприйняття аудиторією відеоматеріалів було обрано хронометраж від 18 до 28 хвилин. Окрім того, при монтажі було додано перебивки та додаткові візуальні елементи, аби глядачеві було цікавіше дивитись випуски програми. У кожному матеріалі розкривали історію та діяльність реальних людей, які пов’язані із повномасштабним вторгненням.

На нашу думку, відповідний контент тривалий час буде актуальним та важливим, як для пересічного українця, так і для всього світу. Нашою ціллю було нагадати, що війна на території України триває.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Адамович Н. Чи змінює війна стандарти журналістики, або Як писати про російські звірства, воєнні злочини й геноцид. *ZMINA*. 12.09.2022. URL: http://surl.li/uemxj (дата звернення: 21.05.2024).

2. Вусик Г. Л. Термінологічна журналістська етика воєнного часу. *Modern science: innovations and prospects. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference.* SSPG Publish. Stockholm, Sweden. 2022. С. 258-264.

3. Гібридна війна і журналістика. Проблеми інформаційної безпеки : навчальний посібник / за заг. ред. Жадька В. О. ; ред.-упор. : Харитоненко О. І., Полтавець Ю. С. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 356 с.

4. Горчинська О. Що таке мова ворожнечі та як з нею боротися? *Організація об'єднаних націй*. 13.11.2021. URL: http://surl.li/uennm (дата звернення: 26.05.2024).

5. Данем Д. Смертельний рік для журналістів: у 2022 році різко зросла статистика вбивств. *Committee to Protect Journalists.* 24.02.2023. URL: http://surl.li/uenjp (дата звернення: 23.05.2024).

6. Зануда А. Війна у цифрах: як за останній рік змінилися Україна та українці. *BBC Україна*. 23.03.2024. URL: http://surl.li/uenaa (дата звернення 22.05.2024).

7. Зайцева І., Попко М. Особливості роботи журналіста в умовах воєнного стану. *Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі: аспекти міжмовної комунікації та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*. Ломжа – Ірпінь, 2024. С. 393-397.

8. Заява від Міністерства культури та інформаційної політики України та Міністерства оборони України та представників ЗМІ від 27.04.2022. *Міністерство оборони України*. URL: http://surl.li/uexbd (дата звернення 20.05.2024).

9. Земляна І. Журналіст і (НЕ) безпека. Посібник для журналістів, які працюють в небезпечних умовах. Київ : Інститут масової інформації, 2016. 194 с.

10. Зражевська, Н., Заіка, В. 2023. Як змінилася робота українського журналіста під час війни. *Інтегровані комунікації*. Вип., 1 (15), 68-77.

11. Калич А., Кравченко О. Особливості журналістської діяльності в умовах війни. *Актуальні питання права та соціально-економічних відносин: збірник статей*. Кропивницький, 2023. С. 575-579.

12. Мірошниченко О., Островська Н. Обмеження для журналістів на час воєнного стану | Серія 1 | Журналістика під час війни. *RADIO NA DOTYK*. 18.05.2023. URL: https://www.youtube.com/watch?v=h9NO3iyu0BU&list=PLLINgrBOyKdNLR80WehFGPt31e1AE-1Sd&index=2 (дата звернення: 28.05.2024).

13. Назарова Д. гЄрой «еСВэО» — у полоні. *Телеканал TV5*. 21.05.2024. URL: https://www.youtube.com/watch?v=v9yz4EL_utk (дата звернення: 24.05.2024).

14. Остапенко. А. Коли закінчились чмобіки, в окопи кинули нас – контрактники рф. *Телеканал TV5*. 05.01.2024. URL: https://youtu.be/CVHxBY2UZuY?si=jPvlYyOiVMfJgQSG (дата звернення: 24.05.2024).

15. Про затвердження Інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України : Міністерство оборони України. Наказ від 23.03.2017 № 164. *Верховна рада України.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0704-17#Text (дата звернення: 19.05.2024).

16. Про інформацію : Закон України від 27.07.2023 № 2657-XII. *Верховна рада України.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text (дата звернення: 19.05.2024).

17. Про організацію взаємодії між Збройними Силами України, іншими складовими сил оборони та представниками засобів масової інформації на час дії правового режиму воєнного стану : Наказ Головнокомандувача Збройних сил

України від 03.03.2022. *Mil.gov.ua*. URL: https://www.mil.gov.ua/content/mou_orders/nakaz_73_zi_zminamu.pdf (дата звернення: 19.05.2024).

18. Рекомендації для журналістів від Управління зв'язків з громадськістю ЗСУ. *Міністерство оборони України: веб-сайт*. URL: https://cje.org.ua/wp-content/uploads/Dlia_ZMI-1.pdf (дата звернення: 21.05.2024).

19. Рекомендації КЖЕ щодо інтерв'ю з російськими військовополоненими в українських ЗМІ. *Комісія з журналістської етики*. 31.10.2022. URL: https://cje.org.ua/statements/rekomendatsii-kzhe-shchodo-interv-iu-z-rosiyskymy-viyskovopolonenymy-v-ukrainskykh-zmi/ (дата звернення: 21.05.2024).

20. Рожило М. А., Заболотна П. С. Особливості роботи журналіста з соціально-чутливими темами в медіа під час війни (на прикладі людей із порушенням слуху). *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського.* Серія: Філологія. Журналістика. Т. 34 (73) № 2 Ч. 2 2023, С. 141-145.

21. Список журналістів, які загинули від початку повномасштабної російської агресії (оновлено). *Nsju.org.* URL: https://nsju.org/novini/arman-soldin-stav-14-ym-mediapraczivnykom-shho-zagynuv-pry-vykonanni-profesijnyh-obovyazkiv/ (дата звернення: 26.05.2024).

22. Усманова О. Джерела інформації в період повномасштабної війни: особливості використання. *Європейські цінності і медійні стандарти: контекст російсько-української війни.* Запоріжжя, ЗНУ, 2023. С. 297-300.

23. Чемерис Г. Ю. Актуальність розпізнання діпфейків в епоху цифрових технологій. *Формула творчості : Теорія та методика мистецької освіт*. 2024. С. 142-147 URL: http://surl.li/ufjuw.

24. Шубіна Л. Перші хвилини після вибухів в Запоріжжі. Телеканал TV5. 05.04.2024. URL: https://youtu.be/TgiXM1RIlpM?si=TkaFILYZeIiEJisf. (дата звернення: 23.05.2024).

25. Ювенальні прокурори: 546 дітей загинули в Україні внаслідок збройної агресії рф. *Офіс Генерального прокурора: Телеграм-канал*. 20.05.2024 URL: https://t.me/pgo_gov_ua/23858 (дата звернення 25.05.2024).

26. Masood M., Nawaz M., Malik K. M., Javed A., Irtaza A., & Malik H. Deepfakes generation and detection: State-of-the-art, open challenges, countermeasures, and way forward. *Applied intelligence*. 2023. Vol. 53. No. 4. Pp. 3974-4026. DOI: 10.1007/s10489-022-03766-z.

27. Verdoliva L. Media forensics and deepfakes: an overview. *IEEE Journal of Selected Topics in Signal Processing*. 2020. Vol. 14. No. 5. Pp. 910-932. DOI: 10.1109/JSTSP.2020.3002101.

ДОДАТОК А
СПИСОК МАТЕРІАЛІВ ПОРТФОЛІО

Інтернет-матеріали:

1.Чого я навчилася на першому курсі факультету журналістики? URL: https://www.instagram.com/p/CP_aoY0p0cS/?utm_medium=copy_link

2. Один день із життя журфаківців. URL: https://www.instagram.com/p/CMNPOKpJU72/?utm_medium=copy_link

3.PRO-бізнес - Олексій Пучков. URL: https://youtu.be/zhnOX07R0jA

4.PRO-бізнес-Дмитро Добродій. URL: https://youtu.be/axKbzex3nos

5.PRO-бізнес - Салон краси. URL: https://youtu.be/2ISQRoWvtZU

6.У приватному секторі Запоріжжя поновили щотижневий вивіз сміття. URL: https://tvmtm.online/u-pryvatnomu-sektori-zaporizhzhya-ponovyly-shhotyzhnevyj-vyviz-smittya/

7. Моя війна. URL: https://mywar.mkip.gov.ua/user/svetalist

8. В Запорожье утром были слышны взрывы: что известно(Обновлено). URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/09/08/204273_v-zaporozhe-utrom-byli-slyshny-vzryvy-chto-izvestno/

9. Генсек НАТО прокомментировал прогресс украинского контрнаступления. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/09/08/204271_gensek-nato-prokommentiroval-progress-ukrainskogo-kontrnastupleniya/

10. В Запорожье ликвидируют последствия вражеских обстрелов. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/09/08/204301_v-zaporozhe-likvidiruyut-posledstviya-vrazheskih-obstrelov/

11. ВСУ прорывает оборону россиян в Запорожской области и под Бахмутом – ISW. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/09/08/204316_vsu-proryvaet-oboronu-rossiyan-v-zaporozhe-i-pod-bahmutom-isw/

12. Учебный процесс во время тревог в Запорожье: что думают об этом ученики и их родители. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/09/12/204831_uchebnyj-protsess-vo-vremya-trevog-v-zaporozhe-chto-dumayut-ob-etom-ucheniki-i-ih-roditeli/

13. Студент Запорожья будет представлять Украину на Всемирной Универсиаде. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/01/199164_student-zaporozhya-budet-predstavlyat-ukrainu-na-vsemirnoj-universiade/

14. Последствия подрыва Каховской ГЭС для Запорожской области. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/01/199175_posledstviya-podryva-kahovskoj-ges-dlya-zaporozhskoj-oblasti/

15. Запорожские спортсменки выиграли Кубок Украины по пляжному волейболу. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/01/199179_zaporozhskie-sportsmenki-vyigrali-kubok-ukrainy-s-plyazhnogo-volejbola/

16. В Запорожье открывается лагерь выходного дня. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/01/199229_v-zaporozhe-otkryvaetsya-lager-vyhodnogo-dnya/

17. Муниципальная стража в Запорожье нарушает закон. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/02/199387_munitsipalnaya-strazha-v-zaporozhe-narushaet-zakon/

18. ВСУ уничтожили 10 складов боеприпасов оккупанта на Таврическом направлении. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/02/199449_vsu-unichtozhili-10-skladov-boepripasov-okkupanta-na-tavricheskom-napravlenii/

19. Как запорожцы могут получить компенсацию разрушенного жилья (Инструкция). URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/04/199723_kak-zaporozhtsy-mogut-poluchit-na-kompensatsiyu-razrushennogo-zhilya-instruktsiya/

20. В Запорожье представили выставку "Время" Владимира Яковца. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/02/199423_v-zaporozhe-predstavili-vystavku-vremya-vladimira-yakovtsa/

21. В Запорожье пройдет выставка "Быть благодарным". URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/07/200075_v-zaporozhe-projdet-vystavka-byt-blagodarnym/

22. В Запорожье проходит курс по видеомастерству для подростков. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/04/199812_v-zaporozhe-prohodit-kurs-po-videomasterstvu-dlya-podrostkov/

23. На Запорожской АЭС эксперты МАГАТЭ не обнаружили мин и взрывчаток. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/04/199793_na-zaporozhskoj-aes-eksperty-magate-ne-obnaruzhili-min-i-vzryvchatok/

24. В Запорожской области "глава донецкой ОПГ" создал сеть информаторов. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/04/199782_v-zaporozhskoj-oblasti-kriminalnyj-avtoritet-sozdal-set-informatorov/

25. Запорожский митрополит Лука задолжал крупную сумму денег. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/09/200512_zaporozhskij-mitropolit-luka-zadolzhal-krupnuyu-summu-deneg/

26. Оккупанты берут в плен энергодарцев после проверок телефонов. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/09/200494_okkupanty-berut-v-plen-energodartsev-posle-proverok-telefonov/

27. Оккупанты усиливают репрессии против жителей Энергодара. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/07/200149_okkupanty-usilivayut-repressii-protiv-zhitelej-energodara/

28. В Запорожье загорелся жилой дом: подробности. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/07/200108_v-zaporozhe-zagorelsya-zhiloj-dom-podrobnosti/

29. Российского оккупанта взяли в плен на Запорожском направлении. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/09/200496_rossijskogo-okkupanta-vzyali-v-plen-na-zaporozhskom-napravlenii/

30. Россияне переписали учебники для школ в оккупированной Запорожской области. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/09/200502_rossiyane-perepisali-uchebniki-dlya-shkol-v-okkupirovannoj-zaporozhskoj-oblasti/

31. В ООН отреагировали на прилет в Запорожье. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/11/200916_oon-otreagirovali-na-prilet-v-zaporozhe/

32. Генштаб ВСУ про запорожское направление (Обновлено). URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/11/200921_genshtab-vsu-pro-zaporozhskoe-napravlenie/

33. Оккупанты ударили по Запорожью: первые подробности и фото (Дополнено). URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/09/200531_okkupanty-udarili-po-zaporozhyu-pervye-podrobnosti/

34. Зеленский опубликовал видео последствий ракетного удара по Запорожью. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/09/200540_zelenskij-opublikoval-video-posledstvij-raketnogo-udara-po-zaporozhyu/

35. В Запорожье начнут вручать повестки в общественных местах. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/18/201848_v-zaporozhe-nachnut-vruchat-povesti-v-obshhestvennyh-mestah/

36. Запорожью могут вручить звание "Город-герой Украины": Петиция. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/20/202024_zaporozhyu-mogut-vruchit-zvanie-gorod-geroj-ukrainy-petitsiya/

37. Ракетные удары, атаки БпЛА: оккупанты обстреляли Запорожскую область. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/20/202016_raketnye-udary-ataki-bpla-okkupanty-obstrelyali-zaporozhskuyu-oblast/

38. Цены на бензин в Запорожье подскочили: сколько стоит сегодня. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/24/202540_tseny-na-benzin-v-zaporozhe-podskochili-skolko-stoit-segodnya/

39. Россияне взломали известный мелитопольский телеграмм-канал. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/20/202053_rossiyane-vzlomali-izvestnyj-melitopolskij-telegramm-kanal/

40. Про прорыв ВСУ в направление Токмака: Подробности. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/20/202045_pro-proryv-vsu-v-napravlenie-tokmaka-podrobnosti/

41. В День независимости Украины открылась выставка "Несокрушимый Орехов". URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/25/202787_v-den-nezavisimosti-ukrainy-otkrylas-vystavka-nesokrushimyj-orehov/

42. Эвакуация людей с Работино: подробности. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/30/203305_evakuatsiya-lyudej-s-rabotino-podrobnosti/

43. 30 августа: Международный день пропавших без вести лиц. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/30/203302_30-avgusta-mezhdunarodnyj-den-propavshih-bez-vesti-lits/

44. В Запорожье пострадали двое несовершеннолетних: подробности. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/08/30/203297_v-zaporozhe-postradali-dvoe-nesovershennoletnih-podrobnosti/

45. Запорожские первоклассники пошли в школу: что их ожидает в новом учебном году. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/09/05/203807_zaporozhskie-pervoklassniki-poshli-v-shkolu-chto-ih-ozhidaet-v-novom-uchebnom-godu/

46. Украина прорвала первую линию российской обороны в Запорожье, – Тарнавский. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/09/03/203699_ukraina-prorvala-pervuyu-liniyu-rossijskoj-oborony-v-zaporozhe-tarnovskij/

47. В Запорожье выезд за пределы Украины ограничен для женщин: подробности. URL: https://www.inform.zp.ua/ru/2023/09/07/204218_v-zaporozhe-vyezd-za-predely-ukrainy-ogranichen-dlya-zhenshhin-podrobnosti/

48. Мер Києва прокоментував обвал Дегтярівського мосту. URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/sobytyia/a1249827-mer-kijeva-prokomentuvav-obval-duhtjarivskoho-mostu

49. У Києві затримано прокурора: подробиці. URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/sobytyia/a1249899-zatrimanij-kijivskij-prokuror-podrobitsi

50. Курс валют в Україні 4 жовтня 2023 року: скільки коштує долар і євро. URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/sobytyia/a1249880-kurs-valjut-v-ukrajini-4-zhovtnja-2023-roku-skilki-koshtuje-dolar-i-jevro

51. В Київській лікарні пацієнт ледь не зарізав свого сусіда по палаті. URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/sobytyia/a1249847-v-kijivskij-likarni-patsijent-led-ne-zarizav-svoho-susida-po-palati

52. Карта бойових дій в Україні 4 жовтня. URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/sobytyia/a1249882-karta-bojovikh-dij-v-ukrajini-4-zhovtnja-

53. Курс валют в Україні 3 жовтня 2023 року: скільки коштує долар і євро. URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/sobytyia/a1249812-kurs-valjut-v-ukrajini-3-zhovtnja-2023-roku-skilki-koshtuje-dolar-i-jevro

54. У Києві оштрафували бар за роботу під час комендантської години. URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/sobytyia/a1249741-u-kijevi-oshtrafuvali-bar-za-robotu-pid-chas-komendantskoji-hodini-

55. У Києві затримали агента ФСБ, який шпигував за українськими військовими. URL https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/sobytyia/a1249769-u-kijevi-zatrimali-ahenta-fsb-jakij-shpihuvav-za-ukrajinskimi-vijskovimi-

56. У Німеччині з’явилось третє відділення нової пошти. URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/sobytyia/a1249780-u-nimechchini-zjavilos-tretje-viddilennja-novoji-poshti

57. За катування людей в бучі росіянин отримав звання «Героя Росії». URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/sobytyia/a1249918-sbu-povidomila-pro-pidozru-rashistu-heroju-rosijiji

58. В Україні розробили плащ-неведимку для військових. URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/sobytyia/a1249914-v-ukrajini-rozrobili-plashch-nevidimku-dlja-vijskovikh-

59. У Мінцифрі розповіли, чи готові до знеструмлень інтернет-провайдери у Києві. URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/obschestvo/a1250479-u-mintsifri-rozpovili-chi-hotovi-do-znestrumlen-internet-provajderi-

60. Мешканець Києва облаштував автономну станцію для зарядки електрокарів у дворі багатоповерхівки. URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/sobytyia/a1250475-meshkanets-kijeva-oblashtuvav-avtonomnu-stantsiju-dlja-zarjadki-elektrokariv-u-dvori-bahatopoverkhivki-

61. Енергетики прокоментували графіки відключень світла у Києві. URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/obschestvo/a1250465-enerhetiki-prokomentuvali-hrafiki-vidkljuchen-svitla-u-kijevi

62. На київському блокпості військовий відкрив вогонь по автомобілю. URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/sobytyia/a1250408-na-kijivskomu-blokposti-vijskovij-vidkril-vohon-po-avtomobilju

63. Мін’юст пояснив, чи мають право працівники ТЦК та СП просити паспорт на перевірку. URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/obschestvo/a1250399-khto-mozhe-perevirjati-dokumenti-tsivilnikh-ta-vijskovikh-instruktsija-

64. Попко заявив про план захисту енергосистеми від обстрілів РФ. URL: https://kiev.vgorode.ua/ukr/news/sobytyia/a1250305-popko-zajaviv-pro-plan-zakhistu-enerhosistemi-vid-obstriliv-rf

Телевізійні матеріали:

1. Привітання з Днем Освітянина. URL: https://www.youtube.com/watch?v=JckSP4HmHWI&ab_channel=UniverseTv

2. Привітання до професійного свята. URL: https://youtu.be/gdlVW5dbJeU?si=mO2kjmqSQir3gjgi

3. Запоріжжя - прифронтове місто. Життя зсередини. URL: https://youtu.be/1D6P1-SenBQ?si=b6Y3D_clM9tPjGTS

4. «Перші кроки в професію» Гарбузова Світлана URL: https://youtu.be/bcOXKzOd-WU?si=TF1dY8S-NHWvnpwm

5. Інтерв'ю. Випуск 1. Як журналістам спілкуватися із військовими? | ПОРАДИ від психологині. YouTube-канал «Голоси війни». 29.05.2024. https://youtu.be/clU3Btf9HXU?si=UiPABbvieQPzjLgy.

6. Інтерв'ю. Випуск 2. Розмова з українським ВІЙСЬКОВИМ | Історії з фронту, взаємодія з цивільними. YouTube-канал «Голоси війни». 29.05.2024. https://youtu.be/XsO52GFLzZU?si=RFq-rkT2qTWKdWPk.

7. Інтерв'ю. Випуск 3. Українці в Німеччині UADE | Адаптація, мова, підтримка від німців. YouTube-канал «Голоси війни». 30.05.2024. https://youtu.be/612WCG7PgV0?si=UHPdqdjl4qPP7pZL.

8. Інтерв'ю. Випуск 4. Про допомогу "АЗОВУ" та мітинги на підтримку полонених. YouTube-канал «Голоси війни». 30.05.2024. https://youtu.be/jnn4uuDmDFM?si=nBPJbb0yB0LHP5Kx.

9. Інтерв'ю. Випуск 5. Робота журналіста на прифронтових територіях | Підготовка до зйомок, поради. YouTube-канал «Голоси війни». 31.05.2024. https://youtu.be/1_gMQz_ZcpY?si=tXArzc83Uzph7PjI.

ДОДАТОК Б

НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ, СЕРТИФІКАТИ

EU-Indy
European Values Independent Journalism

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

Сертифікат № 45/2022

Гарбузова Світлана

(ПІБ студентки)

у період з 05.09 по 20.12.2022 р. прослухала навчальний курс

«Європейські медійні стандарти і цінності незалежної журналістики в еру постправди / EU-Indy»

в рамках міжнародного проєкту Erasmus+ 620745-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE

в обсязі 90 *годин (*3 *кредити* ECTS*) з оцінкою* *добре* *за національною шкалою,* *85 / B* *за шкалою* ECTS

Декан факультету журналістики
Віктор Костюк

Координатор проєкту
Катерина Сіріньок-Долгарьова

Рис. Б.1 – Проходження курсу в рамках дисципліни

СЕРТИФІКАТ

ПЕРЕВІРИТИ СЕРТИФІКАТ

засвідчує, що

Світлана Гарбузова

успішно завершив(ла) навчання на тренінгу

Школа військової журналістики

у рамках якого були розглянуті та практично опрацьовані наступні теми:

- ✔ долікарська допомога, її значення під час воєнного стану;
- ✔ травми, травматичний шок, його причини, основні ознаки, протишокові заходи;
- ✔ допомога при пораненнях та кровотечі, її зупинка з використанням підручних засобів;
- ✔ поняття поранення, класифікація ран, їх характеристика, види пов'язок, їх накладання;
- ✔ штучне дихання, непрямий масаж серця;
- ✔ робота журналіста у зоні бойових дій: акредитація, що з собою взяти, маршрути та логістика;
- ✔ як спілкуватися із військовими, поліцією та ТРО;
- ✔ як брати інтерв'ю у постраждалих та тих, хто зазнав насилля.

Валерій Іванов,
президент Академії української преси

№ AUP-NOV-23/3907
16-17 листопада 2023

ОБСЯГ: 15 годин
0,5 кредиту ЄКТС

АКАДЕМІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

Рис. Б.1 – Сертифікат школи воєнної журналістики в Києві

Електронний сертифікат

цей сертифікат засвідчує, що

Світлана Гарбузова

успішно завершив(ла) базовий курс

Персональні дані

обсягом (0,2 кредиту ЄКТС)

07 жовтня 2022

Рис. Б.3 – Сертифікат проходження курсу в рамках дисципліни

Дія

Міністерство цифрової трансформації України

За підтримки Швейцарії

EGAP

Фонд Східна Європа

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Цифрограм 2.0

Цей електронний сертифікат засвідчує, що

Світлана Гарбузова

пройшов/ла тестування на національній онлайн-платформі Дія.Цифрова освіта.

Рівень цифрової грамотності

Високий С1

Загальна кількість балів

65/90

Сфери компетентностей	Рівень	Бали
Основи комп'ютерної грамотності	Середній В2	11/15
Інформаційна грамотність, уміння працювати з даними	Середній В2	9/15
Створення цифрового контенту	Високий С1	12/15
Комунікація та взаємодія у цифровому суспільстві	Середній В2	9/15
Безпека в цифровому середовищі	Високий С1	13/15
Розв'язання проблем у цифровому середовищі та навчання впродовж життя	Середній В2	11/15

07 жовтня 2022

Рис. Б.4 – Сертифікат проходження курсу на порталі ДІЯ

ДОДАТОК В
Інтерактив мапи України майбутнього

Рис. В.1 – Інтерактив мапи майбутньогоУкраїни

Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ

Я Гарбузова Світлана Олександрівна, студентка 4 курсу, бюджетної форми навчання, факультету журналістики,спеціальність 061, адреса електронної пошти garbuzovasveta7@gmail.com, - підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Професійні реалії підготовки телевізійних матеріалів про війну» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомлена;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;
- згоден/згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата_____ Підпис_____ Гарбузова С.О.

Дата_____ Підпис_____ Рогова Т.А.

ABSTRACT

The Bachelors's paper is dedicated to the analysis topic of the «Professional realities of preparing television materials about the war».

The object of the study is the «Voices of War» program series, which was developed on the basis of the studied literature.

The subject of the study is the professional realities of a journalist's work during a full-scale invasion, in particular: 1) work in a combat zone, 2) constant threat to life, 3) emotionless presentation of news, 4) communication with vulnerable categories, 5) objective communication with Russian prisoners.

The goal of the work is to create five video materials of the «Voices of War» program, which will reveal the problems of communication with vulnerable categories (IDPs, military personnel, journalists working in the combat zone;).

To achieve the goal, the following tasks are expected to be performed: 1) read and analyze relevant literature, 2) develop scenarios in which to write down the idea of the program, characters, interview questions, 3) identify problems in the work of a TV journalist during a full-scale invasion/war zone, 4) find heroes and arrange an interview, 5) create a cycle of programs and provide post-production, 6) conduct an analysis of the audience for which the video program will be interesting.

Formal and substantive characteristics of the project. 5 issues of the «Voices of War» program in the interview genre. The duration of the video ranges from 18 to 28 minutes. In our work, we emphasized comprehensibility and easy perception, that is, even if a person is distracted, it will not prevent him from catching the main point. In each material, all the main aspects of life during the period of full-scale war were gradually revealed. The choice of topics is determined by relevance and importance in the information space.

Key words: journalist, front line, socially important topics, war, full-scale invasion, work with vulnerable categories, psycho-emotional state, danger.